

Сучасна тенденція розвитку AIEd полягає в розширенні можливостей здобувачів у навчанні та персоналізації, наданні здобувачам можливості рефлексувати над навчанням та інформуванні систем штучного інтелекту для відповідної адаптації, а також в ітеративному розвитку персоналізованого навчання, орієнтованого на здобувача, керованого даними. Таким чином, становлення третього парадигми ШІ визначає не лише необхідність перегляду технологічного забезпечення освітнього процесу, розвитку вмінь та навичок щодо співпраці зі ШІ, а і оновлення системи цінностей здобувача, перетворення його на активного стейкхолдера в освітньому процесі.

Список використаних джерел

1. Tang Kai-Yu, Chang Ching-Yi, Hwang Gwo-Jen Trends in artificial intelligence-supported e-learning: a systematic review and co-citation network analysis (1998–2019)
URL:<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/10494820.2021.1875001>
2. Ouyang Fan , Jiao Pengcheng Artificial intelligence in education: The three paradigms
URL:<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2666920X2100014X#bib11>
3. Rose C.P. , McLaughlin E.A. , Liu R. , Koedinger K.R. Explanatory learner models: Why machine learning (alone) is not the answer
URL: <https://bera-journals.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/bjet.12858?src=getftr>
4. Mason M. What is complexity theory and what are its implications for educational change?
URL:<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1111/j.1469-5812.2007.00413.x>
5. Baker T. , Smith L. , Anissa N. Educ-AI-tion rebooted? Exploring the future of artificial intelligence in schools and colleges
URL: <https://www.nesta.org.uk/report/education-rebooted/>

***Наталія Лісняк** кандидат філологічних наук, доцент
кафедра бізнес-лінгвістики*

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ І СТВОРЕННЯ ТЕКСТУ НА ПАРАХ З МОВИ

Ми живемо в час штучного інтелекту. Чи можемо відмовитись від нього, якщо ШІ широко використовують у різних галузях науки й техніки? Більшість

сфер людської діяльності, зокрема мистецтво, освіта, інженерія, медицина тощо масово використовують можливості штучного інтелекту. Очевидно, сучасна людина повинна стати активним користувачем таких програм. То де ж межа доброчесності? Як не вийти за рамки дозволеного? Зрештою, як домовитись зі ШІ?

Відомо, у Південній Кореї впроваджено використання роботів-репетиторів на основі штучного інтелекту в закладах середньої освіти, які допомагають учням вивчати англійську мову. Роботи не лише асистують учителю, а й є носіями мови[2].

Існує чимало різних програм, які створюють писемний чи усний текст, малюють картини, пишуть рекомендації для пацієнтів, розглядають судові справи тощо. Тобто є помічниками людей у різних сферах.

У 2020 році Кабінет Міністрів України схвалив Концепцію розвитку штучного інтелекту в Україні [1]. Цей документ засвідчує, що «штучний інтелект – організована сукупність інформаційних технологій, із застосуванням якої можливо виконувати складні комплексні завдання шляхом використання системи наукових методів досліджень і алгоритмів обробки інформації, отриманої або самостійно створеної під час роботи, а також створювати та використовувати власні бази знань, моделі прийняття рішень, алгоритми роботи з інформацією та визначати способи досягнення поставлених завдань» [1].

Опрацювавши відповідну літературу, вирішили використати штучний інтелект на парах з мовних дисциплін. Для цього ми провели вибіркове анонімне анкетування студентів КНЕУ. Опитування показали, що певні види робіт виконуються за допомогою ШІ. Часто-густо це реферати, тези, статті, доповіді, есеї тощо. Як бачимо, більшість завдань – створення власне наукового, науково-популярного чи публіцистичного тексту. Чи присутня тут думка замовника-студента? Чи готовий продукт є текстом, відмінним від думки запитувача? На перший погляд здається, що студент не задіяний у процесі створення тексту, що завдання такого ґатунку виключають його участь.

Щоб перевірити цю думку, довелося задіяти ШІ в написанні різних завдань. На парі працювали з ChatGPT. Одне зі завдань полягало у написанні есею про життя студента КНЕУ. Зауважмо, продукт публіцистичного стилю. Для виконання вправи було обрано два варіанти. Перший: студент виконував самостійно, другий: – у групі з двох чи трьох осіб. Результати зачитувались й обговорювались. Проаналізувавши, зрозуміли, що програма потребує певної комунікації, бо текст, який видавав ШІ не був правдивим. Замовник краще знав справжнє життя студента, тобто своє. А ШІ не мав такої інформації. Щоб укласти якісний текст, студенти мали «домовитись» зі ChatGPT, тобто поділитись інформацією, якою володіли лише вони. Завдання виявилось цікавим. Щоб есей відображав справжність студентських буднів, їм довелося коригувати текст за допомогою різноманітних уточнень. Про приблизні пояснення (письмові чи усні) мова не йшла. Тут лише конкретика, зокрема, особливості побуту, місце знаходження респондента, його відчуття, бачення, сприйняття довкілля тощо. «Комунікація» з ChatGPT створила унікальний текст. Авторами стали людина й ШІ.

Нині перед викладачами постає серйозне завдання: напрацювати вправи чи задачі, де б задіювався ШІ. Ми повинні розуміти, що обмежити доступ до ШІ не можемо, як і не можемо пригальмувати розвиток його.

Отож робота з ШІ вчить студента конкретизувати завдання, аналізувати інформацію, правильно й чітко писати та вимовляти слова. При виконанні завдань у ChatGPT виникали певні проблеми з лексичними, граматичними й пунктуаційними нормами. Такі помилки замовник виправляв самотужки. Розуміємо, що ШІ вдосконалюється і помилок ставатиме щоразу менше. Зауважимо, програма є добрим помічником у доборі синонімів, епітетів і порівнянь. Сподіваємось, що слова, які не були до цього в ужитку студента-замовника увійшли в його лексикон.

Цей текст створено без допомоги ШІ. Тут описано й проаналізовано лише один експеримент, проведений зі студентами першого курсу трьох факультетів КНЕУ.

Список використаної літератури

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text>
2. Корильчук С. Використання штучного інтелекту в адміністративному судочинстві України. Публічна влада: проблеми реалізації повноважень в умовах воєнного стану та відбудовного періоду. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (22 лютого 2024 року): електр. збірник / Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2024. С. 309 – 310.

*Ольга Науменко, к.політ.н., доц.
кафедра політичних технологій*

ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПРАКТИЧНІЙ ПОЛІТОЛОГІЇ

Практична політологія як складова частина політичної науки набула застосування штучного інтелекту в політичній діяльності та політичній участі. Практичні аспекти політичних знань удосконалюються як в цифровому освітньому середовищі політичної науки, так і в професійній сфері політики. Професійна політика та політичний процес формують середовище для теоретичних аспектів, узагальнень, рекомендацій і висновків політичної науки.

На сьогодні інформаційні технології впливають майже на всі сфери людської діяльності. Тому, революційною інформаційною технологією стає штучний інтелект (ШІ). Упродовж досить невеликого часу існування штучного інтелекту як науки, так і технології, він зміг сформувати потужну теоретичну і прикладну основу для застосування в комерційних і наукових цілях. В політичній сфері штучний інтелект застосовується з ціллю впливу на виборців і політичних маніпуляцій. Як приклад, це вибори президента США у 2016 р., та Brexit – вихід Великобританії з Європейського Союзу у 2017 р. Засоби штучного інтелекту надають змогу координувати і будувати світову політику. Тому є необхідність щодо дослідження впливу прикладних аспектів штучного інтелекту на політичну сферу [1, с. 77].